

Finanční správa

ÚVOD DO FINANČNÍ SPRÁVY

System finančního práva

- Obecná část
- Zvláštní část -**Fiskální** – Rozpočtové právo, Berní právo, Právní regulace veřejných výdajů, Bilanční právo
Nefiskální – Měnové právo, devizové právo, Právo finančního trhu (veřejné bankovní a pojišťovnické právo), Puncovní právo
- Finanční právo procesní
- Finanční právo správní (organizační)
- Finanční právo trestní

Finanční správa

- **Prastaré pojítka mezi financemi a veřejnou správou, správním právem a finančním právem.**
- **Merkel:** pomocná funkce - slouží realizaci ostatních činností státu, negoval její samostatnost (Merkel, A. Obecné právo správní. Díl II. Praha – Brno: Orbis 1932)
- **X Pošvář:** samostatný díl veřejné správy
- **Siblík:** nástroj zajišťování dostatku peněžních prostředků pro státní správu, ale také jako bankovní dohled, dohled nad spořitelny a pojišťovny, správu majetku státu ... (1947)

Pojem finanční správy

- **Finanční správa** = specifický úsek veřejné správy jehož posláním je péče o materiální základ poskytování veřejných statků a dozor (dohled) nad finančními činnostmi

Veřejná správa

- *Veřejnou správou se obecně rozumí správa veřejných záležitostí uskutečňovaných jako projev výkonné moci ve státě.*
- **Veřejná správa** je správní činnost související s poskytováním veřejných služeb, řízením veřejných záležitostí na místní i centrální úrovni a ***zajišťováním záležitostí ve veřejném zájmu***. Kromě této správní činnosti (např. vydávání správních aktů) bývají za veřejnou správu označovány též správní orgány, které ji vykonávají, tedy především úřady.
- ***Veřejná správa***
 - v širším slova smyslu: úřady VS, vláda, parlament, soudy
 - v užším slova smyslu: úřady, které veřejnou správu vykonávají

Právní vymezení pojmu správa:

- *je to činnost, kterou vykonávají státní orgány společně s orgány jiných veřejnoprávních případně soukromoprávních subjektů. Všechny tyto subjekty jsou vázány příkazy a nařízeními. **Orgány VS plní výkonné funkce, které se projevují především jako rozhodnutí.***
- Jejich činnost je zakotvena v Ústavě a v dalších právních normách. **Hlavním úkolem VS je zajištění její legality na všech jejích stupních.**
- Veřejná správa je rozdělena na státní správu a samosprávu.
- **Veřejná správa je vykonávána ve veřejném zájmu !!!**

Materiální základ

- a) Veřejné peníze -peněžní prostředky, na které má veřejný sektor nárok

- b) Veřejný majetek -majetek ve vlastnictví subjektů veřejného sektoru

V rámci tvorby, užití, spotřeby materiálního základu se vytvářejí společenské vztahy-veř. finance, jejímž objektem jsou veřejné peníze

Z charakteristiky finanční správy

1. Veřejná správa součást metody regulace ve finančním právu
2. Realizace finančního práva prostřednictvím metod a forem veřejné správy
3. **Součást veřejné finanční činnosti**
4. Různorodost segmentů veřejné finanční činnosti vyžaduje rozmanitost v implantaci prvků veřejné správy

Veřejná finanční činnost 1

- specifická činnosti státu, jiných veřejnoprávních korporací a od nich odvozených subjektů – **veřejný sektor**.
- účelová činnost, zaměřená na zajištění **materiálních podmínek** pro uskutečňování funkcí státu a veřejného sektoru, **materiálního základu** pro poskytování veřejných statků a v neposlední řadě **fungování peněžního systému** státu, jakož i **finančního trhu**
- **VFČ= nakládání s peněžní masou: přímé a nepřímé**

Veřejná finanční činnost 2

- Přímé nakládání s peněží masou:
- monetární činnost, tj. tvorba peněžní masy jako sumy všech peněžních prostředků dané měny, její ochrana a zajištění stability,
- devizová činnost, tj. operace spočívající v mocenských ingerencích do nakládání s devizovými hodnotami a ve vytváření a použití devizových rezerv státu,
- fondovní činnosti, tj. vytváření soustav peněžních fondů, jejichž účelem je financování fungování státu a uspokojování veřejných potřeb, včetně vytváření specifických pojistných a garančních fondů ve veřejném zájmu, jakož i zajištění alokace části peněžní masy v nich, její rozdělování a užití,

Veřejná finanční činnost 3

- Činnosti, které nepřímo působí na peněžní masu, mohou být na příklad:
- **kontrolní činnosti**, tj. vytváření systémů kontrolních mechanismů k zabezpečení souladu reálného stavu nakládání s peněžní masou se stavem požadovaným,
- **dohledové** a jiné **činnosti** k zabezpečení fungování finančního trhu,
- **finanční plánování**, včetně tvorby veřejných rozpočtů ve smyslu plánovacích dokumentů,
- **finanční účetnictví**, včetně bilancování
- **finanční statistika**.

Náhled a pojetí finanční správy

Finanční správa sensu largo

- **Finanční správa sensu largo**

veškerá činnost, která *metodami a formami VS* působí na materiální základ veřejného sektoru včetně dopadů na soukromý sektor

Metody

- Atributivní podíl veřejné moci (veř.správa)
- Převažující mocenský charakter vztahů
- Specifika konkretizace práv a povinností
- Specifické právní akty (normativní, individuální)

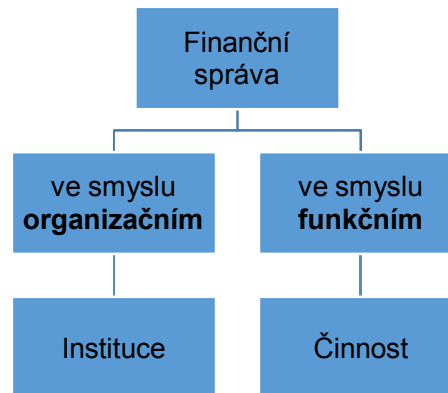
Finanční správa sensu stricto

- **Finanční správa sensu stricto**
činnost dekoncentrovaných orgánů, do jejichž působnosti patří realizace výkonné moci při nakládání s veřejnými peněžními prostředky jedná se de facto pouze o správu veřejných financí
- Tj. i správa daní – daň ve smyslu dříve **legislativní zkratky – daně, cla, poplatky, pokuty, atd..**

Finanční správa sensu stricticimo

- Finanční správa sensu stricticimo
- Od 1.1.2013 (zákon o finanční správě ČR) Finanční správa České republiky Nástupce územních finančních orgánů

Pojetí finanční správy

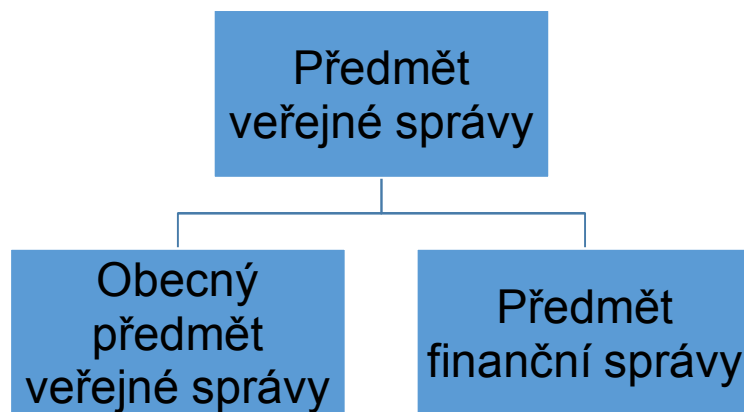

- Stejně je možné pojímat celou veřejnou správu i jednotlivé její díly
- Finanční správa je specifickým a výjimečným dílem veřejné správy – v čem? ►

Specifika a výjimečnost finanční správy

- Finanční správa je nástrojem realizace finančního práva za podmínky, že zákonodárce předpokládá pro uskutečnění finančního práva formy a metody vlastní veřejné správě.
- **Finanční správa je výjimečná svým předmětem, svojí právní regulací a tím, že je všude! ►**

Předmět finanční správy

- **Obecný:** široká škála společenských vztahů, do kterých veřejná moc ingeruje s užitím forem a metod vlastních veřejné správy
- **FS:** společenské vztahy regulované normami finančního práva, do kterých veřejná moc ingeruje s užitím forem a metod vlastních veřejné správy

Předmět finančního práva

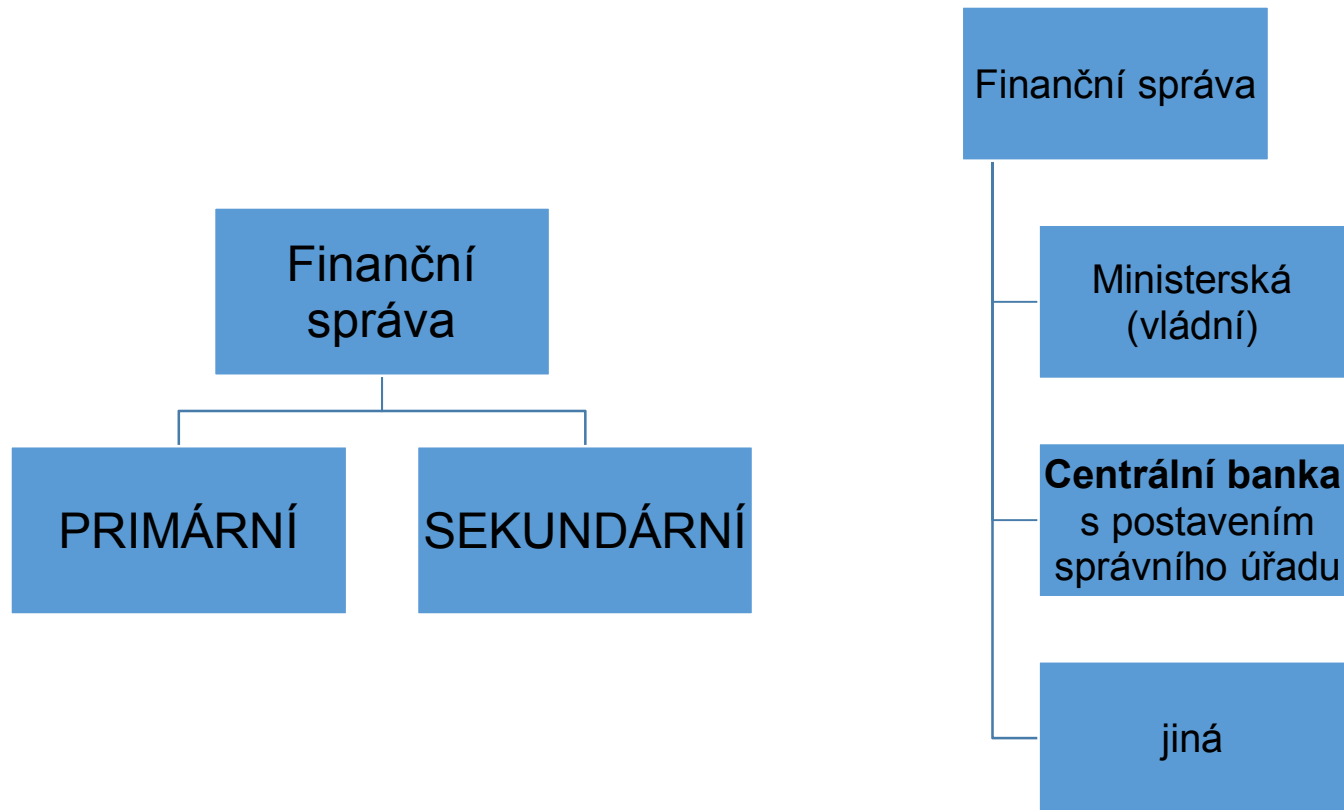
Předmět finanční správy

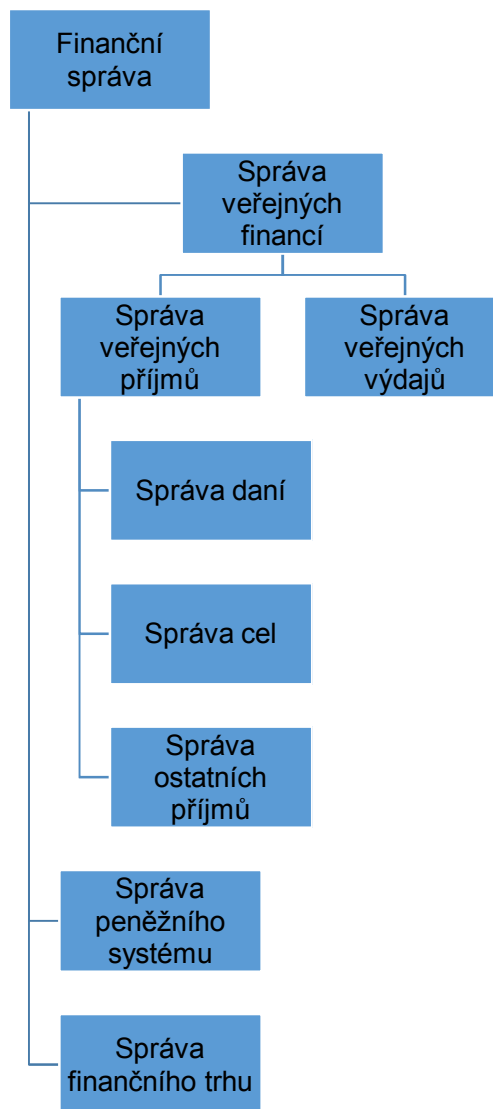
- *Ne všechny společenské vztahy tvořící předmět finančního práva jsou přímo vystaveny působení veřejné správy. Ne všechny normy finančního práva jsou realizovány formami a metodami veřejné správy.*

Šíře předmětu finanční správy

- Je dána šíří záběru finančního práva ►
- ► různorodost forem a metod správních ingerencí
- ► institucionální rozmanitost
- ► obtížná systematizace
- ► dekoncentrace vykonavatelů finanční správy.

Prostředí realizace finanční správy

Podřazení segmentů finanční správy

- **Primární FS:** speciální dekoncentráty –Org. fin,. S, CSČR, ČNB
- **Sekundární FS:** svěřený výkon finanční správy v návaznosti na primární předmět správy, resp. Primární účel existence instituce, nerespektuje se dělba moci.
- Př.: výkon finanční správy soudy – správa veřejných financí, správa majetku ...

Potřeby finanční správy

- Jednotné zásady fungování finanční správy, zejména v případě správy veřejných financí
- Splnění požadavků dobré správy
- Efektivnost
- Hospodárnost
- Stabilita

System organizace finanční správy v ČR

- **Právní úprava správy daní v organizačním pojetí**

Správa v resortu MFČR

Ministerstvo financí

- Ústřední orgán státní správy
- Okruh činností vymezen zákonem č.2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy, ve znění pozdějších předpisů (§4)
 - Úsek státních příjmů
 - Úsek finančního trhu
 - Ostatní úseky

Organizace MF ČR

Ministr financí JUDr. Alena Schillerová, Ph.D.

- [sekce 02 - Právní](#)
- [sekce 03 - Majetek státu](#)
- [sekce 04 - Finanční řízení a audit](#)
- [sekce 05 - Daně a cla – viz dále](#)
- [sekce 06 - Veřejné rozpočty](#)
- [sekce 07 - Mezinárodní vztahy](#)
- [sekce 08 - Státní tajemník](#)
- [sekce 09 - Informační a komunikační technologie](#)

Bliže viz <http://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/zakladni-informace/organizacni-struktura>

MF ČR, sekce 05 - Daně a cla

- [odbor 15 - Daně z příjmů](#)
- [odbor 18 - Nepřímé daně](#)
- [odbor 24 - Finanční analytický](#)
- [odbor 25 – Strategie daňové politiky, spolupráce a správy](#)
- [odbor 26 - Majetkové daně, daň silniční a oceňování](#)
- [odbor 32 - Daňová legislativa](#)
- [odbor 39 - Správní činnosti](#)
- [oddělení 3901 - Správní činnosti v oblasti daní](#)
 - [oddělení 3902 - Správní činnosti v oblasti celnictví](#)
 - [oddělení 3903 - Správní činnosti v oblasti poplatků](#)

Ad Odbor 39 – Správní činnosti

- **oddělení 3901 - Správní činnosti v oblasti daní**
 - Provádí správní řízení v oblasti daní a jiných obdobných peněžitých plnění spravovaných **orgány Finanční správy ČR**,
 - zejména vyřizuje opravné a dozorčí prostředky podané proti rozhodnutím GFŘ, vydaným v daňovém řízení...

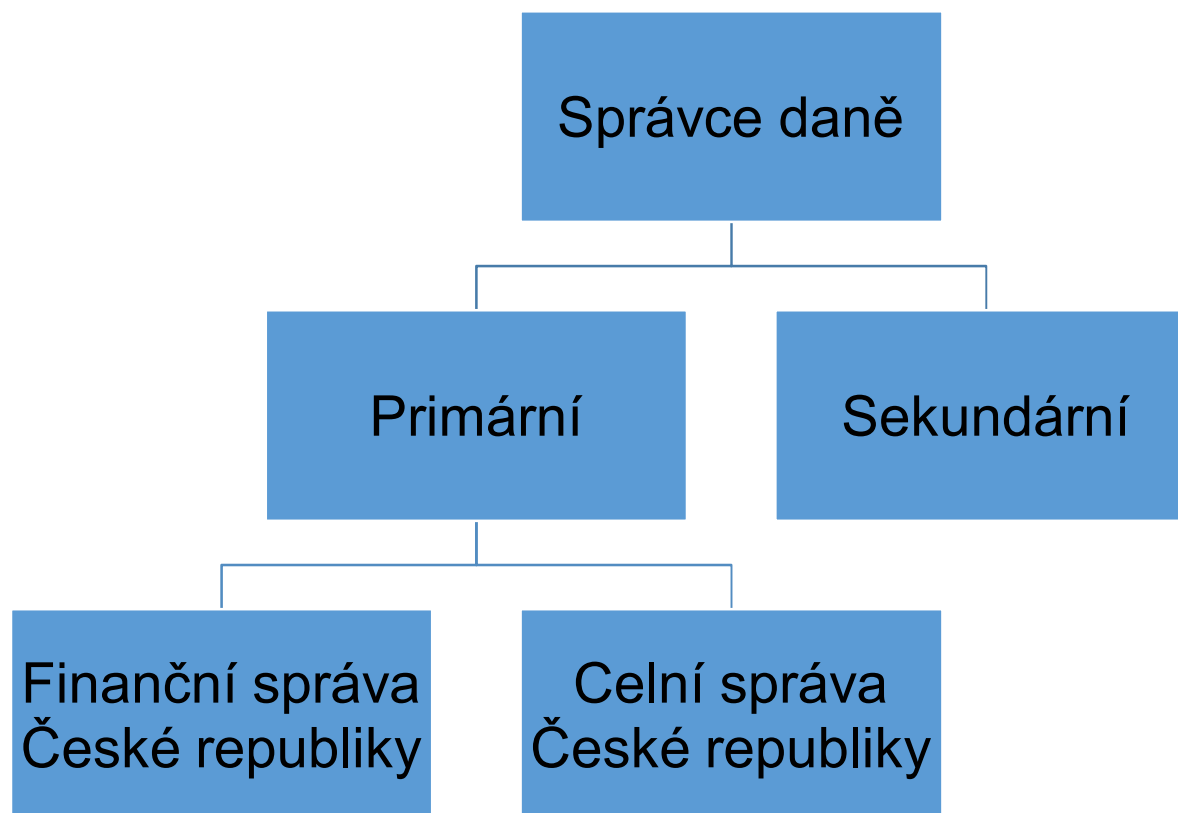
Ad Odbor 39 – Správní činnosti

- **oddělení 3902 - Správní činnosti v oblasti celnictví**
 - Provádí správní řízení v oblasti daní, cel a jiných obdobných peněžitých plnění spravovaných orgány **Celní správy ČR**,
 - zejména vyřizuje opravné a dozorčí prostředky podané proti rozhodnutím GŘC...

Ad Odbor 39 – Správní činnosti

- **oddělení 3903 - Správní činnosti v oblasti poplatků**
 - Podílí se na přípravě návrhu zákonů a dalších právních předpisů v oblasti poplatků **ve spolupráci s odborem Daňová legislativa,**
 - s výjimkou správních poplatků...

Vykonavatelé daňové správy

Finanční orgány do 31.12.2012 !!!

Ústřední orgán

- Ministerstvo financí

Územní finanční orgány (ÚFO)

- Generální finanční ředitelství (1, Praha)

- Finanční ředitelství (8)

- Finanční úřady (199) a SFÚ

Finanční ředitelství

Celkem 8 FŘ:

1. FŘ pro hlavní město Prahu: 12 FÚ
2. FŘ v Praze (pro střední Čechy): 25 FÚ
3. FŘ v Českých Budějovicích (pro jižní Čechy): 17 FÚ
4. FŘ v Plzni (pro západní Čechy): 21 FÚ
5. FŘ v Ústí nad Labem (pro severní Čechy): 25 FÚ
6. FŘ v Hradci Králové (pro východní Čechy): 25 FÚ
7. FŘ v Brně (pro jižní Moravu): 46 FÚ
8. FŘ v Ostravě (pro severní Moravu): 28 FÚ

Územní působnost FŘ

Finanční správa ČR od 1.1.2013

**Zákon č. 456/2011 Sb.
(Zákon o finanční správě ČR)**

Charakteristika

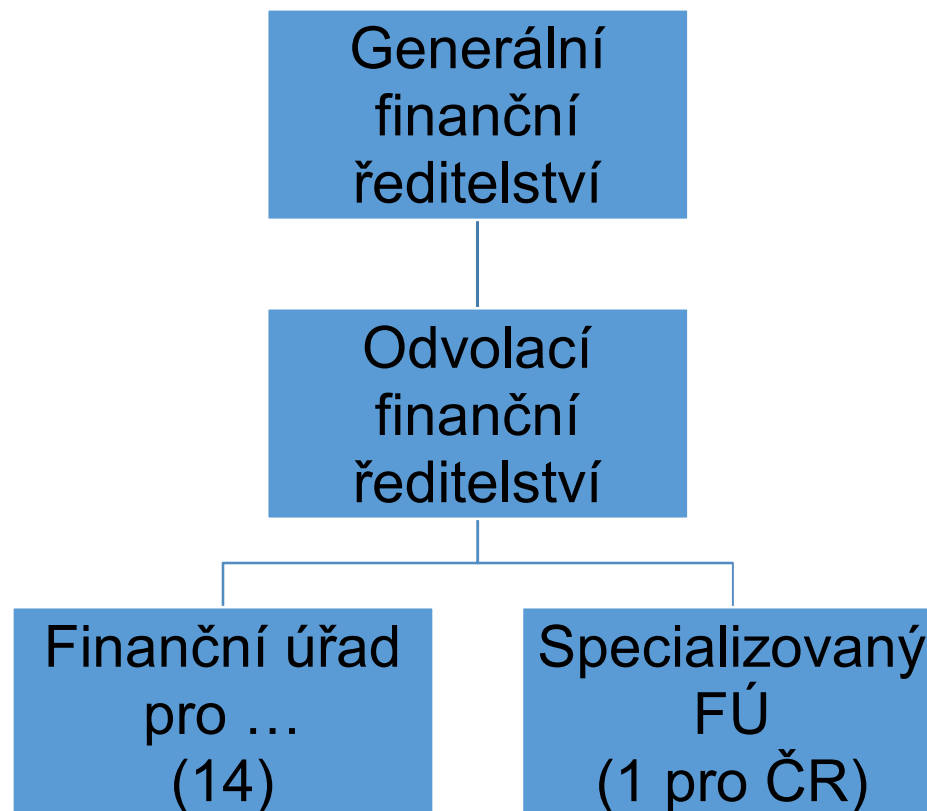
- **FS ČR nahrazuje ÚFO**
(od 1.1.2013 už nepřiletí)

- **FS ČR = soustava správních orgánů pro výkon správy daní**

Aktuální soustava orgánů FS

GFŘ – rozpočtové a bilanční postavení

- **Bilanční subjektivita – GFŘ je účetní jednotkou**
- **Rozpočtová forma – organizační složka státu**
- **Kapitola: MF**

- **sídlo Praha 1, Lazarská 7**
- **IČ 72080043**

GFŘ - působnost

- **Správní delikty**
- **Centrální evidence a registry nezbytné pro FSČR**
- **Podíl na přípravě návrhů NP(S)A**
- **Analytické a koncepční úkoly**
- **Mezinárodní agenda**

GFŘ – působnost z pověření MF

Působnost ústředního kontaktního orgánu:

- pro mezinárodní administrativní spolupráci**
- Při vymáhání některých finančních pohledávek**
- Mezinárodní pomoc při správě daní**

GFŘ – audit a dozor

Z pověření MF – **přezkoumání hospodaření**

- krajů
- Hl.m.Praha
- RRRS

Dozor nad přezkoumáváním hospodaření:

- Obce
- DSO a DSMČ hl.m.Prahy

Generální ředitel

- Jmenuje vláda na návrh MF
- Zákaz členství v politické straně (hnutí)
- Zaměstnanec FSČR, ÚFO nebo MF (minimálně 5 let)
- Mgr. vzdělání
- Jmenuje a odvolává ředitele a zástupce OFŘ, FÚ a SFÚ

Odvolací finanční ředitelství - působnost

- Správní delikty
- Evidence a registry
- II. instance k FÚ

„Nově vzniklé **Odvolací finanční ředitelství** se sídlem v Brně bude jako čistě odvolací orgán vykonávat svou působnost pro celé území České republiky. Vznikem jediného odvolacího orgánu je plně završena snaha o jednotnost v postupech odvolacího řízení.“ z tiskové zprávy MF ČR

- Kontakt: Masarykova 31, 60200 BRNO
- Ředitelka: Ing. Eva Nedorostková

Finanční úřady

- Obecné finanční úřady - 14
- Specializovaný finanční úřad

Obecná věcná působnost I

- Správa daní
- Správní delikty
- Převod výnosů daní
- Dozor nad loteriemi a jinými podobnými hrami
- Inkasní správa v rámci FSČR
- Registry a evidence
- Ad. ze zákona

Obecná věcná působnost II

- **Finanční kontrola**
- **Cenová kontrola**
- **Bilanční kontrola**
- **Kontrola správy poplatků**
- **Kontrola ze ZSpD – značení, zakazy prodeje**

Obecná věcná působnost III

Z pověření MF:

- **Audit a dozor nad auditem územní samosprávy, NUTS (RRRS) a DSO (DSMČ)**
- **Působnost kontaktního orgánu při vymáhání některých finančních pohledávek**
- **Realizace mezinárodní pomoci při správě daní**

+ Specializovaný finanční úřad

Pro celou ČR (existence od 1.1.2012)

Kontakt: Praha 7, Nábřeží kpt. Jaroše 1000/7

Pro „vybrané subjekty“:

- PO - podnikatel s obratem
vyšším než 2 mld. Kč
- Bankovní sektor
- Pojistný sektor
- Člen skupiny podle zákona o DPH

Negativní výčet působnosti SFÚ

- DzN
- Transferová daň

Územní pracoviště FÚ

- Zřizují se a ruší vyhláškou MF č. 48/2012 Sb.
- Stávající FÚ (dle ex-ÚFO) = územní pracoviště FÚ pro daný kraj

Bilanční, majetkové a pracovněprávní postavení Orgánů finanční správy

- **FÚ, SFÚ, OFŘ mají postavení organizačních jednotek GFŘ**
- **Nejsou: účetní jednotkou, nejsou správci majetku, nejsou zaměstnavatelem**